

Et fuldstændigt identitetsskifte vil efter arbejdsgruppens vurdering i sådanne helt ekstraordinære tilfælde kunne ske, uden en lovændring er nødvendig. Den lokale politikreds vil i disse tilfælde skulle rette henvendelse til Rigspolitichefen.

Arbejdsgruppen har imidlertid fundet, at sådanne ordninger kun vil komme på tale i sjældne tilfælde. Der skønnes derfor ikke at være behov for at fastsætte generelle retningslinjer herom.

Uden for et egentligt vidnebeskyttelsesprogram kan det i helt særlige tilfælde komme på tale, at politiet dækker udgifterne ved *flytning* til en anden del af landet samt et eventuelt gebyr for *navneændring* (uden ændring af personnummer). Dette kan suppleres med en sædvanlig adressebeskyttelse, jf. ovenfor pkt. 4.5.1.

4.7.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med arbejdsgruppen i, at et fuldstændigt identitetsskifte kun kommer på tale i helt ekstraordinære tilfælde. Der er tale om helt enkeltstående tilfælde og kun i særlige typer af straffesager, der forekommer yderst sjældent.

Det er imidlertid vigtigt, at der kan etableres en effektiv beskyttelse af vidner, også i de særlige tilfælde, hvor de almindelige initiativer vedrørende vidnebeskyttelse ikke slår til.

Som anført af arbejdsgruppen er der allerede på nuværende tidspunkt mulighed for gennem Rigspolitichefen i helt ekstraordinære tilfælde at tilbyde vidner et fuldstændigt identitetsskifte, og det er også forekommet i enkelte tilfælde i de senere år.

Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens vurdering af, at der ikke er behov for at fastsætte generelle retningslinier for disse ordninger.

5. Overvejelser om ophævelse af kravet om dansk indfødsret for nævninger, domsmænd og sagkyndige retsmedlemmer

Nævnet for Etnisk Ligestilling har over for Justitsministeriet peget på, at der er behov for at fremme de etniske minoriteters deltagelse i retsplejen som nævninger og domsmænd. Nævnet har i den forbindelse bl.a. foreslået, at kravet om dansk indfødsret for nævninger og domsmænd ophæves.

Justitsministeriet har tidligere over for Folketingets Retsudvalg tilkendegivet, at det må overvejes nærmere, om kravet om dansk indfødsret for nævninger, domsmænd og sagkyndige retsmedlemmer bør oprettholdes.

På den baggrund sendte Justitsministeriet i december 1998 et lovudkast til høring, hvorefter kravet om

dansk indfødsret erstattes af et krav om uafbrudt fast bopæl i riget i 3 år. Dette svarer til kriteriet for valget til kommunale valg for statsborgere fra lande uden for Norden og EU.

I høringssvarene over lovudkastet er der fra både domstolsside og advokatside udtrykt betænkelighed ved forslaget om, at der alene stilles et krav om uafbrudt fast bopæl i riget i 3 år. Det anføres bl.a. at det er af afgørende betydning for tiltaltes retssikkerhed, at lægdommere forstår dansk indgående og på et niveau som kun de færreste opnår på 3 år, og at de har et indgående kendskab til det danske samfund.

Som det også fremgik af bemærkningerne til Justitsministeriets lovudkast fra december 1998, ville ændrede regler om, hvem der kan udpeges som nævninge og domsmænd, af tidsmæssige grunde først kunne få virkning for de lægdommere, der i løbet af 2003 skal udpeges med virkning fra 1. januar 2004. Grundlisterne - hvorfra nævninger og domsmænd udtages - for perioden 1. januar 2000-31. december 2003 skulle således sendes til landsretspræsidenterne inden den 1. april 1999.

På denne baggrund finder Justitsministeriet det rigtigst, at der - inden der tages stilling til spørgsmålet om ophævelse af kravet om dansk indfødsret - gennemføres en undersøgelse af de domsmænd og nævninger, der udpeges med virkning fra 1. januar 2000, med henblik på at belyse, i hvilket omfang de udgør et alsidigt sammensat udsnit af befolkningen. Undersøgelsen vil - ud over at belyse andelen af lægdommere med indvandrerbaggrund - bl.a. skulle belyse fordelingen på alder, køn, indkomstforhold og erhverv.

Resultaterne af undersøgelsen forventes at foreligge inden udgangen af 1999.

På grundlag af undersøgelsen vil der kunne tages stilling til, hvilke initiativer der er behov for med henblik på at sikre, at nævninger og domsmænd udgør et mere alsidigt sammensat udsnit af befolkningen, og herunder hvilke initiativer der er behov for med henblik på at fremme de etniske minoriteters deltagelse i retsplejen som lægdommere.

6. Vidneudelukkelse for præster fra andre trossamfund

6.1. Indledning

Nævnet for Etnisk Ligestilling har foreslået, at bestemmelsen om vidneudelukkelse for præster i folkekirken eller anerkendte trossamfund udvides til også at omfatte præster fra andre trossamfund. Hermed vil præster fra alle trossamfund få mulighed for yde sjælesorg mv. til medlemmer af trossamfundet uden ef-